

PORANNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2 popołudniu („Gazeta Wieczorna”).

Ceny prenumeraty:

Abonament miesięczny we Lwowie za oba wydania
gazety 2 korony.

Za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca
się 60 halerzy.

Z przesyłką pocztową w kraju i monarchii:

miesięcznie . . . 2 K 50 h.	z dwukrotną . . . 3 K — h.
kwartalnie . . . 7 „ 50 „	wysyłką . . . 9 „ — „
rocznie . . . 30 „ — „	pocztową . . . 36 „ — „

W Niemczech miesięcznie . . . 4 K — h.
W innych państwach Zw. p. miesięcznie 5 „ — „

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy petitowy
lub jego miejsce 24 hal. Nadesłane za wiersz pa-
titowy lub jego miejsce 80 hal. Po kronice wiersz
2 kor. Nekrologia za wiersz petitowy 60 hal. —
Drobne ogłoszenia po 6 hal. za wyraz, wyrazy
tłustymi czcionkami liczą się podwójnie. Numer
pojedynczy we Lwowie 4 hal., na prowincyi 8 hal.

Nr. 1005.

Lwów, sobota 23. listopada 1912.

Rok II.

Wśród szczęku broni...

Rosya pragnie pokoju i gotuje się do wojny. — Decyzja w zawie-
szeniu. — Co upolują w Springen? — Podjęcie rokowań pokojowych.

Co jest i co będzie?

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wiedeń, 23 listopada.

Z poinformowanych kół otrzymał wasz ko-
respondent następujące uwagi o położeniu:

Sytuacja jest poważna, nic je-
dnak w ostatnich czasach nie zaszło, co by
wskazywało na jej pogorszenie się. Afera kon-
sula Prochaski była incydentem, który na szczę-
ście nie przybrał form ostrzejszych. Prochaska
niewątpliwie żyje, jakkolwiek niema od niego
żadnej wiadomości. Pozostałe kwestye
sporne: portu i Albanii, są ciągle w zawie-
szeniu, decyzja w nich nastąpi po zamierzo-
nym powrocie króla Piotra do Belgradu, który
nastąpi dziś, w sobotę. Austro-Węgry podały
minimum swych żądań w tych sprawach i odeń
nie odstąpią, wobec ukłuć szpilką ze strony
Serbii zachowując spokój i zimną krew. Pewne
sfery w Serbii o zmniejszonym poczuciu odpo-
wiedzialności usiłują popchnąć rząd serbski do
nierozważnych kroków, spodziewać się
jednak należy, że rozum polityczny i rozwaga
odniosą ostateczne zwycięstwo. Austro-Węgry
pragną pokoju ale nie pokoju za wszelką
cenę.

Co do Rosyi są tam niewątpliwie
czynione pewne przygotowania woj-
skowe dla których trudno znaleźć usprawiedli-
wienie, bo wątpić należy, by Rosya chciała po-
przeć te pretensje serbskie, które spotkały się
z oporem Austro-Węgier. Istnieją w tej mierze
dwie ewentalności, albo Rosya chce urzą-
dzić „bluff” wobec Austrii, który nie
odniesie żadnego skutku i Rosya będzie musiała
odstąpić od przygotowań wojskowych, albo, co
prawdopodobniejsze, w oficjalnych kołach rosyj-
skich boją się jak ognia zaczepki ze
strony Austrii na skutek, jak to zwykle w
takich razach bywa, przesadnych informacji o
rzekomych przygotowaniach Austrii. Tę samą
miarę krytyczną zastosować należy do wiadomo-
ści o zbrojeniach Rosyi.

Rosya obawia się, jak słychać o rewolu-
cyę wewnętrzną i powstanie w Pol-
sce i jest zdania, że należy je ubiedz przez
przeprowadzenie częściowej mobilizacji. Po-
nieważ jednak przesłanka co do usposobienia
Austrii jest mylna, wynika logicznie z tego
nadzieja, że do zatargu z Rosyą nie
przyjdzie.

Podjęte przygotowania. — Król Piotr wraca. — Ostrzeżenie zagranicy.

Wiedeń. (Tel. wł.) W tutejszych kołach
krążą ciągle pogłoski o wojskowych przygo-
towaniach Rosyi. Są one udowodnionym fa-
ktem, nie są znane tylko ich rozmiary. Nie
wypowiedziano też powodu i celu tych zarzą-
dzeń. Przypuszczają, że ma to być próba na-
straszania monarchii, nie sądzą jednak
i nie wierzą, by Rosya rozpoczynała jakieś o-
peracje wojskowe przeciw Austrii. Nie jest wy-
kluczone, iż sytuacja dziś dość naprężona —
jeszcze bardziej się pogorszy.

Wiedeń (Tel. wł.) „Fr. Presse” zaznacza,
że wiadomość, jakoby po obsadzeniu Durazzo
przez Serbów Austrii miała wdrożyć kroki woj-
skowe, nie odpowiada prawdzie. (Informację tę
podał nasz wiedeński korespondent (c) jeszcze
w poniedziałek. Red.). „Fr. Presse” dodaje do
tego, że inaczej ma się rzecz, gdyby Serbowie
wkroczywszy do Durazzo, dopuścili się narusze-
nia interesów Austro-Węgier.

Belgrad (TBK). Król Piotr przybę-
dzie dziś do Belgradu, mieszkańcy przy-
gotowali uroczyste przyjęcie.

Belgrad. (TBK). Konsul austro-węgierski,
Teodor Edl, który tu przybył wczoraj popoł-
dniu, natychmiast po przyjeździe odbył dłuższą
naradę z posłem Ugronem. Odjechał on prze-
dewszystkiem do Skoplie, skąd uda się do Priz-
ren i Mitrowicy. Aby mu ułatwić misję i aby
znikąd nie doznawał trudności, dodano mu do
towarzystwa wyższego urzędnika serbskiego mi-
nisterstwa spraw zagranicznych.

Londyn. (Tel. wł.) „D. Gr.” pisze: Pod-
czas gdy hr. Berchtold ciągle jeszcze wygłasza
uprzejme mowy, Belgrad jest uparty, a nawet
nieprzejednany, a opinia publiczna obywateli
coraz bardziej jest pesymistyczna. Serbowie
biorze na siebie ciężką odpowiedzialność za-
chowując się prowokacyjnie wobec Austrii.

Zachowując umiarkowanie, mogłaby o wiele
lepiej na tem wyjść.

Konstantynopol. (TBK). Dzienniki dono-
szą, że Porta podnosi kandydaturę ks. Abdula
Ledida na stanowisko księcia przyszłej autono-
micznej Albanii.

Dobijanie Turków na Zachodzie.

Serbowie w Florinie. — Grecy w Mitylene.
Konkurenci w Salonikach i Alessio.

Belgrad. (TBK). Wojsko serbskie
w kroczyło do Floriny.

Belgrad. (TBK). Podczas walk koło Mona-
stytu naczelnicy komendantów tureccy mieli uciec,
gdy zobaczyli, że wojska się cofają. Itak uciekli
Riza, Kara i Saïd, czwarty komendant
Fethi rzekomo popełnił samobójstwo, jest je-
dnak pewne, że uciekł w przebraniu. —
Tylko Dzewid wyruszył na czele wojsk na wzgó-
rze Peristeri, jednakże wojska nie mogły przejść
na drugą stronę. Kawaleria serbska w połowie
drogi między Monastyrem a Floriną spotkała
oddział turecki. Około 10 batalionów tureckich
uciekło, pozostawiając 10 dział. Kawaleria serb-
ska wkroczyła do Floriny, gdzie doznała en-
tuzjastycznego przyjęcia. Dywizja Morawy pod
Mandiczem zajęła wczoraj Resnę. Jedna bry-
gada pod komendą Milowanowicza wkroczyła do
Debry. Pogłoski o rzekomych walkach koło
Debry są fałszywe.

Jeden z komendantów depezuje: Przyby-
łem do Alessio, straty Turków są znaczne,
tysiąc Turków wziętem do niewoli, zdobyłem 2
działa i 2500 sztuk broni, oraz sztandary. Od-
dział dywizji wczoraj rano wkroczył do San
Giovanni di Medua.

Londyn. (Tel. wł.) Obsadzenie Alessio
nie było wynikiem wspólnej akcji wojsk serb-
skich i czarnogórskich, ale raczej dziełem kon-
kurencyjnych dążeń obu armii, z
których każda drugą chciała ubiedz we wkrocze-
niu do miasta, przyczem Serbowie byli szczę-
śliwsi. Czarnogórcy pozostali po przeciwnej
stronie rzeki, wobec czego most obsadzony jest
posterunkiem serbskim i czarnogórskim, obser-
wującymi się wzajem bardzo pilnie.

O marszu na Durazzo przed połową
przyszłego tygodnia, niema mowy, ponieważ Ser-
bowie są bardzo zmęczeni. Czarnogórcy mają
ochotę zawrócić na Skutari, i zapraszają do
marszu Serbów, którzy jednak dają im do po-

szania, że nie otrzymali jeszcze polecenia wyjazdu do Skutari.

Belgrad (Tel. wł.) Pogłoska, że jeden batalion wkroczył już do Durazzo nie sprawdza się.

Ateny. (TBK.) Ministerstwo marynarki donosi: Grecka eskadra przybyła wczoraj w południe do portu Mitylene. Admirał Kunduriotis zażądał natychmiastowej kapitulacji. Zagraniczni konsulowie poradzili załozde turackiej, liczącej 700 żołnierzy, aby opuściła miasto, celem uniknięcia bezużytecznego przelewu krwi. Następnie admirał wysadził 1500 żołnierzy na ląd. — 400 żołnierzy obsadziło miasto, 1100 ściga Turków.

Wylądowanie odbyło się pod ochroną dział eskadry, która następnie wyruszyła do Lemnos.

Konstantynopol. (TBK.) Wielki rabin przedsięwziął u ambasadorów i Porty kroki z powodu wykroczeń Greków przeciw izraelitom w Salonikach, domagając się dla nich ochrony. Rada ministrów uchwaliła uczynić zadość temu żądaniu.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Presse” donosi z Salonik o wykroczeniach Greków przeciw żydom tamtejszym. Grecy żołnierze dopuszczają się rabunków i gwałtów po domach, jest to — jak się zdaje — inawetw w celu pozbycia się konkurentów w handlu.

Berlin. (Tel. wł.) Niemiecka gmina żydowska w Salonikach prosiła rząd niemiecki o ochronę. Rząd zgodził się na to i objął protektorat nad wszystkimi żydami w Salonikach.

Rjeka. (TBK.) Bombardowanie przez artylerię górska Skutari było wczoraj słabsze a nawet na kilka godzin ustało. Lada chwila oczekują wiadomości o wstrzymaniu operacji wojennych. Słychać, że między warunkami Czarnogórców zawieszenia broni było żądanie, by Skutari się poddało, by wojsko o wydało broń, poczem będzie mogło odjechać do Stambułu, zaś generał Martinowicz wkroczy do miasta.

Rokowania będą znów podjęte.

Konstantynopol. (TBK.) Warunki zawieszenia broni ułożone przez państwa bałkańskie, zawierają następujące żądania:

1. Oddanie miast: Janiny Grekom, Skutari Czarnogócom, Monastyr Serbom, Adrianopola Bułgarom;

2. Wstrzymanie wszystkich przesyłek wojska i amunicji do Czataldzy i zobowiązanie się do niebudowania nowych fortów na linii Czataldzy;

3. Wojska nadchodzące z Anatolii miałyby zatrzymać się tam, gdzie przebywać będą w chwili zawarcia zawieszenia broni;

4. Tureckie okręty wojenne koło wybrzeża począwszy od Derkos miałyby powrócić do Konstantynopola.

Konstantynopol. (TBK.) „Sabah” omawiając rokowania pokojowe, pisze: Przedewszystkiem cztery państwa bałkańskie muszą zgodzić się na zasadę utrzymania Turcyi jako państwa europejskiego i bałkańskiego. Po uznaniu tej zasady rokowania łatwo pójdą na przód.

Londyn. Do B. Reutera donoszą z Sofii: Rada ministrów naradzała się nad odpowiedzią Turcyi. Małe jest prawdopodobieństwo, aby operacje wojenne zostały na nowo podjęte. Z pewnych oznak można wnosić, iż Bułgaria zajmie stanowisko pojednawcze i pierwotne warunki zawieszenia broni zmieni.

Sofia. (TBK.) Prezydent sobrania Daneu, towarzysząc generalissimusa Sawow i szef sztabu generalnego Ficzew otrzymali misję prowadzenia rokowań o zawieszenie broni i natychmiast udają się do Czataldzy, celem porozumienia się z delegatami tureckimi. Towarzyszy im także sekretarz kancelarii politycznej króla Czaparszиков i radca ministerstwa spraw zagranicznych Stanczów.

Konstantynopol (Tel. wł.) Zerwanie rokowań tłumaczone jest w różny sposób. Słychać, że Bułgarzy zażądali całej Tracji aż po Konstantynopol i by turecka flota cofnęła się z Morza Czarnego. Na to Turcy nie mogli się zgodzić.

Londyn. (Tel. wł.) „Times” w bardzo ostrym artykule doradza Turcyi zawarcie pokoju i zaprzestanie dalszego bezużytecznego prze-

Linia obronna Czataldzy.

lowu krwi. Jeśli Turcyja chce dalej w nią prowadzić, musi się liczyć z utratą wszystkich europejskich posiadłości. Turcyja ma więcej do stracenia niż do uzyskania.

Konstantynopol. (TBK.) Komendant floty depeszuje: 19 bm. o godzinie 9 wieczorem odbyła się w okolicy Kalikratia walka między strzelcami a piechotą. O godzinie 11 został nieprzyjaciel odparty. 20 bm. o godzinie 1 w nocy pancernik „Hairidin Ryżobrody” dał kilka strzałów na Arnaut-köj, gdzie zgromadzona była piechota ni przyjaćielska, która się cofnęła do Papas-Burgas. Wszystkie strzały były celne. — Krążownik „Hamidze” przyjechał do portu admirałskiego. Jego uszkodzenia są nieznaczne.

Sofia. (Ag. B.) Wiadomość jakoby dwa bułgarskie torpedowce zostały przez krążownik „Hamidze” zniszczone, jest pozbawiona wszelkiej podstawy. Z czterech torpedowców dwa doznały lekkich uszkodzeń. Stopnia uszkodzenia „Hamidze” z powodu nocy nie można było stwierdzić.

Sofia. (TBK.) Bułg. Ag. telegr. zaprzecza kategorycznie wiadomościom korespondentów, którzy rozczarowani, iż nie mogli wskutek cenzury wojskowej wysłać do pism telegramów, wyjechali z Bułgarii i rozszerzają wiadomości nieprzychylne, między innymi o chorobach w armii bułgarskiej. Armia tłumaczy służbową cenzurę wojskową, jako zarządzenie zupełnie naturalne i konieczne. Cenzura ta jednak nie uniemożliwia służby informacyjnej, o czym świadczy fakt, iż niektórzy korespondenci wojenni po jej pozostaniu nadal w bułgarskiej głównej kwaterze i służbę tę pełnią.

Sofia. (TBK.) „Mir” otrzymuje wiadomość, że wojska tureckie z Adrianopola usiłowały odbić fort Kartaltepe zdobyty przez Bułgarów, zostały jednak odporne ze stratą 350 ludzi w zabitych.

Sofia. (TBK.) Powołany przez króla bułgarski dr. Roth z Reichenhau wyjechał do Kırkkızı.

Konstantynopol. (TBK.) Dzienniki donoszą, że stracono 3 oficerów i 5 urzędników tureckich za nadużycia.

Konstantynopol. (TBK.) Kawaleria kurdyjska, która wczoraj przybyła do Ismid, została już przewieziona na drugi brzeg Marmara i wylądowała. Także inne wojska anatolskie i syryjskie przybyły do Ismid i miały wylądować na wybrzeżu europejskim, w celu spieszenia na pomoc wojskom w Czataldzy.

Konstantynopol. (TBK.) W meczecie Zofii nagromadzonych jest przeszło 2 tysiące zbiegów i rannych oraz chorych. Codzień kilka z nich zapada na choierę.

To i owo wojenne.

Belgrad. (TBK.) Urzędowo zaprzeczają pogłoskom o serbskiej pożyczce w Paryżu.

Wiedeń. (TBK.) Austriacki konsulat w Janinie i kierownictwo szpitala austriackiego w Skutari telegraficznie zwróciło się do kierownictwa wiedeńskiego oddziału Czerwonego krzyża, by jak najrychlej przysłało serum przeciwko tężcowi z ran. Z tego żądania widać, że ta straszna choroba wynikająca z zanieczyszczenia ran już wybuchła na różnych punktach teatru wojennego. Żądaniu naturalnie natychmiast uczyniono zadość.

Posel Dymsha o wojnie.

Petersburg (Wat.) „Birzewyja Wiedomosti” помещая wywiad u posła Ludomira Dymshy w sprawie bałkańskiej: Żądanie państw bałkańskich jest analogiczne do zadania Polski, która była przedmurzem słowiańszczyzny przed Niemcami. Byłaby nie dotąd pozostała, gdyby nie Rosya, która po upadku Polski nie przyjęła na się jej posłannictwa i przez porozumienie z Niemcami utrudnia walkę Słowian z Niemcami.

Socjaliści przeciw wojnie.

Paryż. (TBK.) Nadzwyczajny Zjazd stronnictw zjednoczonych socjalistów uchwalił rezolucję przeciw wojnie i przedłożył ją międzynarodowemu kongresowi, który w niedzielę zbierze się w Bazylei. W rezolucji powiedziano, że w razie bezpośredniej groźby wybuchu wojny ludy powinny uciec się do środków rewolucyjnych i mają proklamować strajk powszechny, aby zapobiedz zbrojnemu targowi.

Polityczne polowanie w Springen.

Następca tronu w Berlinie.

Berlin. (TBK). Arcyks. Franciszek Ferdynand przybył tu o godz. 10 m. 20. Na dworcu powitał go cesarz. Powitanie było nadzwyczaj serdeczne. Cesarz z arcyks. udali się do zamku królewskiego. Arcyksiążę zamieszka w komnatach polskich (polnische Kammern).

Berlin (TBK). Następca tronu Franciszek Ferdynand przyjął wczoraj austro-węgierskiego ambasadora hr. Schögyönyi Maricha na posłuchaniu.

Berlin. (TBK). „Nord. Allg. Ztg.” pisze o przybyciu arcyks. Franciszka Ferdynanda: Witamy dostojnego gościa serdecznie a to tembardziej, iż wśród obecnych okoliczności osobista wymiana zdań między arcyksięciem a cesarzem posiada szczególną wartość i tylko dobre może przynieść owoce.

Berlin. (TBK). Wczoraj w południe odbyło się u cesarstwa śniadanie, w którym wziął udział arcyksiążę Franciszek Ferdynand, książęta niemieccy, kanclerz Bethman Hollweg, sekretarz Kiderlen, ambasador austro-węg. i i. Następnie wyjechał cesarz z arcyksięciem i dygnitarzami na polowanie do Springen.

Kolonia. (TBK). „Köln. Ztg.” pisząc o wizycie arc. Franciszka Ferdynanda oświadcza, że ma ona szczególne znaczenie i inne, jak zwykły przyjazd na polowanie. Między cesarzem a arcyksięciem nastąpi polityczna wymiana zdań o sytuacji europejskiej, szczególnie o przesileniu na Wschodzie. Przy śniadaniu wczoraj w południe miał arcyksiążę sposobność rozmawiania z sekr. Kiderlen Wächterem, który ze względów służbowych nie może udać się na polowanie. Jeśli się podnosi polityczny charakter tej wizyty, to jest to zaprzeczeniem przesadnych pogłosek o mających rzekomo po tej wizycie nastąpić wojskowych krokach Austro-Węgier. Tego rodzaju wiadomości należy brać z wielką ostrożnością, bo nie odpowiadają one ani faktycznemu stanowi rzeczy ani zamiarom Austro-Węgier. W związku z tem może dobrze będzie wskazać na to, że możliwość zajęcia Durazzo przez Se bów była oddawna rozpatrywana przez mocarstwa i że nie pozostawiły one Serbów co do tego w wątpliwości, że zajmując Durazzo, nie postawią Europy wobec *fait accompli*.

Berlin (TBK). „Voss. Ztg.” p'ze, że wizyta arcyks. Franciszka Ferdynanda wzmocni w obecnej chwili wrażenie, że mocarstwa trójprzymierza są zupełnie zgodne w zapatrywaniach na przesilenie bałkańskie. Z tego jednak nie należy wnosić, jakoby istniało przeciwieństwo w stosunku do innych mocarstw, przeciwnie Niemcy, Austro-Węgry i Włochy starają się utrzymać z Anglią, Francją i Rosją jak najlepsze porozumienie i te starania dotąd były skuteczne. Państwa te z pewnością także w przyszłości będą się starały to porozumienie utrzymać i to będzie linią wytyczną w rozmowach austr. następcy tronu z cesarzem Wilhelmem i niemieckimi mężami stanu. W każdym razie arcyks. Franciszek Ferdynand przekona się, że Niemcy zawsze są gotowe przyczynić się według swych sił do pokojowego rozwiązania bieżących spraw i do poparcia interesów swych sojuszników, co już wynika z przyjaźni i wierności traktatowej.

Koło polskie a wiec w Inowrocławiu.

Kraków. (TBK). Prezes Koła polskiego Leo, wysłał na onegdajszy wiec w Inowrocławiu następującą depezę:

„W poczuciu niezmienniej solidarności całego narodu przesyłam imieniem Koła polskiego na ręce dzielnych obrońców sprawy narodowej, posłów obu Kół poselskich w Berlinie wyrazy łączności i nadziei lepszej przyszłości”.

W imieniu Rady miasta Krakowa prezydent Leo wysłał następującą depezę:

„W imieniu Rady starożytnej stolicy Polski przesyłam rodakom z pod zaboru pruskiego w chwili tak doniosłej dla przyszłości narodu wyrazy uczucia solidarności i otuchy w ciężkiej walce o byt narodowy”.

Pragmatyka urzędnicza.

Wiedeń. (TBK). U ministra Henolda odbyła się wczoraj narada członków rozmaitych stronnictw w sprawie pragmatyki urzędniczej. brali w niej udział także ministrowie Zalesi i Hussarek. Posłowie zarzucali, że rząd nie sprzeciwił się zmianom przeprowadzonym w komisji Izby panów i uolewiał z powodu stawiania „junctim” między przeprowadzeniem pragmatyki, a pokryciem. W dyskusji brali udział wszyscy 3 ministrowie i oświadczyli, że rząd z całym naciskiem stara się o szybkie przeprowadzenie pragmatyki, uznaje zupełnie złe położenie urzędników, ale musi się też starać o pokrycie, które wyniesie 30 milionów koron, a którego w budżecie normalnym nie można znaleźć. Dlatego też zarzut, jakoby „junctim” było sztuczne lub zbyteczne, nie jest słuszny. Rząd prosi stronnictwa, by z jednej strony starały się pragmatykę jeszcze w bieżącym roku załatwić, z drugiej, by starały się o pokrycie. Co do uchwał komisji Izby panów oświadczone, że jest to czynnik równorzędny z komisją Izby posłów. — Co do wzburzenia wśród urzędników rząd oczywiście nie da na sobie wywrzeć presji ze strony organizacji urzędniczych, ale ze swej strony uczyni wszystko, by pragmatyka jak najprędzej była wprowadzona, pod tym jednak nieodzownym warunkiem, że przedłożenie finansowe dojdzie do skutku.

Zamknięcie obrad delegacji.

Budapeszt (TBK). W delegacji austr. w odpowiedzi na interpelację del. Skarbka w sprawie obchodzenia się z obywatelami austriackimi w Rosji, oświadczył szef sekcji Macchio, że po dokładnym zbadaniu przytoczonej w interpelacji sprawy Witkowskiego ministerstwo spraw zagranicznych nie omieszkalo uczynić z tej sprawy przedmiotu urzędowej interpelacji u kompetentnych władz rosyjskich. Nie potrzebuję zapewniać, rzekł mowca, że jak dotąd, tak i na przyszłość ministerstwo spraw zagranicznych szczegółowo zbada każdy wypadek, który dojdzie do wiadomości, a w którym obywatel naszego państwa żalił się będzie na postępowanie z nim zagranicy i stosownie do stanu rzeczy ministerstwo odpowiednio postąpi.

Na interpelację del. Białego w przedmiocie zaprowadzenia w akademii konsularnej wykładow o emigracji zapewnił szef sekcji Macchio, iż ministerstwo poświęca baczna uwagę sprawie naszego wychodźstwa i ochrony naszych wychodźców zagranicą i jest gotowe wszelkie dotyczące wnioski o ile wchodzą w zakres działania ministerstwa spraw zagranicznych poddać poważnemu badaniu. Już też przed pewnym czasem poczyniło ministerstwo niezbędne kroki w sprawie specjalnego kursu w wychodźstwie w akademii konsularnej. Mowca spodziewa się, że niebawem już będzie życzenie interpelanta spełnione.

Budapeszt (TBK). Delegacje skończyły wczoraj obrady. W delegacji austriackiej po stwierdzeniu identyczności nuncyów del. węgierskiej, min. Biliński podziękował delegacji imieniem cesarza, poczem po zwykłych pożegnalnych przemówieniach prez. Marwelda i del. Hrubana posiedzenie wśród okrzyków na cześć cesarza zamknięto.

Zbliżenie anglo-niemieckie.

Londyn. (TBK). Na tegorocznym Zjeździe liberalnego Związku krajowego przewodniczący Związku Brunner oświadczył, że wprowadzić Francja jest geograficznie najbliższym sąsiadem Anglii, Niemcy jednak rasą, inteligencją i moralnie bliżsi są Anglikom niż Francji. Mowca jest przeto za utrzymaniem najlepszych stosunków z Niemcami.

„W tych ciężkich czasach”.

Erszebat Falva. (TBK). Policja uwięziła

kobietę, której mąż jest w więzieniu za fałszerstwo banknotów, dalej pewnego fotografa i kilka innych osób pod zarzutem podrabiania banknotów 50-koronowych.

KRONIKA.

Kalendarzyki

W sobotę (23 listopada) Rz. kat. Klemensa Pap. — Gr. kat. Erasta i Ol
Wschód słońca o g. 6:50 r., zachód słońca o g. 3:32 po południu.

Repertuar Teatru miejskiego we Lwowie:

W sobotę o godz. wpół do 4 popoł. dla młodzieży szkolnej: „Orzeźorz Dandin, czyli mąż pognębiony”. Zakonczy: „Matężstwo z musu”. — O godz. wpół do 8 w. „Cnotliwa Zuzanna”.

Konfiskata „Gazety Wieczornej”. Wczorajszy numer „Gaz. Wiecz.” uległ konfiskacie z powodu telegramów z Warszawy i Kijowa o przygotowaniach wojennych Rosji oraz notatki uspakajającej publiczność zdenerwowaną rozmaitymi sprzecznymi wiadomościami.

Jest rzeczą znaną, że na całym świecie prasie w razie wojny, lub grożącej wojny nie wolno pisać o ruchach wojsk i my się z tem zupełnie zgadzamy, ośmielamy się tylko skromniutko zauważyć, że pisaliśmy o ruchach wojsk rosyjskich a Lwów jeszcze w Rosji nie był.

Zwracamy zresztą uwagę prokuratury, by skonfiskowała wszystkie pisma wiedeńskie, jakie przybyły wczoraj w nocy do Lwowa i przybędą dziś rano, posiadają one bowiem bardzo dużo wiadomości o przygotowaniach Rosji, a wiedeńska prokuratura zapewne przez zapomnienie na miejscu ich nie skonfiskowała...

Ku czci Władysława Żeleńskiego. Z Krakowa telegrafują nam: Wczoraj wieczorem odbył się w starym teatrze uroczysty obchód z okazji 50-lecia Wł. Żeleńskiego. Po odegraniu symfonii „a mol”, do jubilatów przemówił im. Tow. muzyczny dr. Schöngut, imieniem profesorów Ludw. wig, oraz jedna z uczennic. Jubilat serdecznie wzruszony podziękował za owacy. Obdarzono go mnóstwem wieńców i kwiatów.

Mianowania. Z Wiednia telegrafują nam: Minister handlu posunął na podstawie najw. upoważnienia do VIII. rangi urzęd. państwowych ad personam zarządcę poczt. Henryka Hillicha w Żółkwi, kontrolorów poczt. Jana Kotasa w Krakowie, Zygm. Rogosza w Drohobycz, Konstantego Pinika, Franciszka Feczke i Dawida Churnego w Przemyślu, Wiktora Kuczyńskiego i Ferdynanda Piweckiego w Rzeszowie.

Otwarcie łaźni ludowej przy pl. Bema nastąpi dziś o godz. 11 przed południem.

Samobójstwo. Wczoraj wieczorem odebrał sobie życie strzałem z rewolweru, w browarze lwow. Tow. akcyjnego Henryk Falk, kotlarz, lat 45. Powodem ma być nieuleczalna choroba, na którą denat od dłuższego czasu cierpiał. Zwłoki odstawiono do instytutu medycyny sądowej.

Nieszczęśliwy wypadek. Tryby windy elektrycznej na budowie przy ul. Sapienki zmiażdżyły robotnikowi Michałowi Bojarskiemu palce u lewej ręki.

Francuskie prawo zakazujące poszukiwania ojcostwa zniesione. Ósmego listopada przeszło na posiedzeniu senatu wiekopomne owe postanowienie. Senat oświadczył się za zniesieniem sławnego paragrafu z kodeksu Napoleona „La recherche de la paternité est interdite”, stało się to na podstawie nowej ustawy o alimentacji. Odtąd więc będą mogły matki nieślubnych dzieci we Francji, poszukiwać w drodze cywilnego postępowania sądowego, swych praw na ojcach tychże dzieci.

Z sali sądowej.

Zbrodnie apaszów lwowskich.

Późną nocą zakończyła się dziś rozprawa przeciw Baloniowi i Haniczowi, oskarżonym o szereg kradzieży i zbrodnie morderstwa.

Przed południem, po przesłuchaniu pozostawionych

stałych świadków, wydali swe orzeczenie lekarze znawcy, obciążając oskarżonych, zwłaszcza Białonia. Resztę posiedzenia przedpołudniowego zajęło odczytywanie aktów i doniesień; skończyło się to odczytywanie na rozprawie popołudniowej, poczem trybunał przedłożył ławie przysięgłych szereg pytań, a mianowicie: **co do Hanicza 13** pytań głównych, z tego jedno w kierunku zbrodni morderstwa (przy ul. Długosza), jedno w kierunku zbrodni usiłowanego ciężkiego uszkodzenia ciała (strzał na górze stracenia do komisarza Kandiaka), siedm w kierunku usiłowanej lub dokonanej kradzieży, nadto po jednym w kierunku oszustwa przez fałszywe zeznanie przed sądem w kierunku powrotu do Lwowa, mimo wywołania, w kierunku włóczęgostwa i przekroczenia patentu o noszeniu broni, jedno pytanie ewentualne w kierunku zbrodni zabójstwa (na wypadek zaprzeczenia pytanie o morderstwo) i jedno pytanie dodatkowe co do wartości skradzionych przedmiotów; **co do Białonia 15** pytań głównych, z czego jedno w kierunku zbrodni morderstwa (ś. p. Kurant), 10 w kierunku zbrodni kradzieży, po jednym w kierunku zbrodni gwałtu publicznego, włóczęgostwa, powrotu do Lwowa mimo wywołania, przekroczenia patentu o noszeniu broni, dwa ewentualne; a to w kierunku zbrodni zabójstwa (na wypadek zaprzeczenia pytania o morderstwo) i w kierunku przekroczenia z § 335 i dwa dodatkowe, a to co do przekroczenia granic obrony koniecznej i co do wartości skradzionych przedmiotów.

Po ustaleniu pytań zabrał głos prokurator Vogel i w obszernym wywodzie zebrał jeszcze raz treść oskarżenia, popierając je wynikami rozprawy, poczem przemawiali obaj obrońcy, dr. Morawski i dr. Ringel. Obaj starali się w swych rzeczowych wywodach osłabić oskarżenie, przedstawiając luki w łańcuchu dowodów i wskazując na niewiarygodność pewnych świadków.

Wywody stron skończyły się po 9 wieczór, poczem nastąpiła przerwa; o 10 godzinie rozpoczął przewodniczący r. Lewicki *resumé*, a po nim udali się przysięgli na naradę. W tej chwili Białoni się rozplakał, chcąc jeszcze łzami wzruszyć ławę przysięgłych.

Narada sędziów przysięgłych trwała trzy i pół godziny. Było dobrze po 2-giej nad ranem, gdy zwierzchnik ławy p. A. Bieniecki przystąpił do odczytania werdyktu. Werdyktem tym

uznali przysięgli obu podsądnych winnymi zbrodni zabójstwa, zbrodni kradzieży oraz pomniejszych przestępstw.

O godzinie 3 rano ogłosił przewodniczący

WYROK

skazujący Hanicza i Białonia na karę ciężkiego więzienia po 10 lat.

Skazani zastrzegli sobie 3 dni do namysłu.

Drugi proces Macocha.

Piotrków (Wat.) Na wczorajszej rozprawie Macocha przemawiali prokurator, obwiniając wszystkich oskarżonych i obrońcy: Macocha mec. Kleyna, Starczewskiego mec. Rudnicki, Olesińskiego mec. Czerwiński i Chądzyński i Macocha mec. Fürst. Wyrok spodziewany dziś w sobotę w południe.

Depesze ekonomisty.

Z giełdy.

Wiedeń (Tel. wł.) Tendencja wczorajszej giełdy była dość chwiejna; pod wpływem realizacji, częściowo na rachunek budapeszteński nastąpiła ogólna zniżka kursów, niedaleko jednak idąca. Najbardziej ucierpiały Alpy, które z 970 spadły na 961, Skoda 750—740. Pesymistyczny nastrój ustąpił pod wpływem polepszenia, które poprawiły kurs Alpinów do 968:50. Interes w szrankach obracał się również bardzo leniwie. Bodencredit straciły 14 K, Praskie żelazo 10 K, Karpaty 5 K. Renty znów spadły.

Sprawozdania giełdowe i towarowe.

Spirytus.

Wiedeń 22 listopada 1912 (telefon własny). Za towar kontyngentowany z dostawą natychmiastową za 100 Hl. płacono 56— do 57—. Gotówką — i —. Tendencja: bez zmiany.

Ropa.

Dziennie ceny ropy targu lwowskiego z dnia 22 listopada 1912 r.

Wszystko za 100 kg. netto.

Sprawozdanie zaprzysiężonego sennala Alfonsa Gostkowskiego, Lwów Pasaż Hausmana l. 1, tel. Nr. 1059.

Ceny podane w halerzach za 100 kg. loco cysterna, tacya Borysław, zamknięcie notowań godz. 5 popoł.

Waluta (termin dostawy):

30 listopada	680—688
31 grudnia	692—700
grudzień-styczeń-luty	702—710
styczeń-luty-marzec	710—718
rok 1913	740—750

Tendencja. Wiadomości o bardzo naprężonej sytuacji politycznej i możliwości mobilizacji, oddziaływały na targ bardzo deprymująco i ceny gwałtownie spadały tak, że najniższa transakcja zawarta na grudzień wynosiła 6:93 następnie jednak usposobienie targu się poprawiło i zawarto taką samą transakcję na 7 K, poczem zapanowało usposobienie wyczekujące. Transakcji nie wiele doszło do skutku prawie wyłącznie na grudzień. Inne ceny podano przypuszczalnie.

Zboże.

Budapeszt dnia 22 listopada 1912.

Pszemica na kwiecień 1913 12:02—00:00. Żyto na kwiecień 10:51—00:00. Owies na kwiecień 10:97—00:00. Kukurudza na maj 7 87—0:00.

Oferty: mierne.
Chęć kupna: mierna.
Uspokojenie: silne.
Pogoda: piękna.

Zamknięcie giełdy wiedeńskiej.

Wiedeń, dnia 22 listopada 1912.

Dziś o godz. 2:30 popoł. notowano.

Akcyje austr. Zakładu kredyt. 604:50, Akcyje węgierskiego Zakładu kredyt. 790 50, Akcyje Anglobanku 315:75, Akcyje Unionbanku 570—, Akcyje Länderbanku 483:50, Akcyje Bankvereinu 501—, Akcyje Bodenkredit 1160—, Akcyje galic. Banku hip. 636—, Akcyje Praskiego Banku kredytowego 000—, Akcyje kolei państwowych 676:50, Akcyje kolei pol. 101:25, Akcyje kolei poln. 4800—0000, Akcyje kolei czerniowieckiej 000:00, Akcyje Alpy 968:50, Akcyje Rima Muranyi 699 50, Akcyje Prag. Towarz. żel. 3321—0000, Akcyje Fabr. broni 1025—, Akcyje tureckie tytoniowe 284:00, Akcyje gal. Karpackiego Tow. naft. 740—, Oblig. węg. indemniz. —, Renta majowa 84:35, Renta kor. austr. 84:35, Renta kor. węg. 84:20, 55 l. list. Tow. kred. z emsk. 83:15 4-proc. listy Banku hipot. 86:50, 4 pół proc. l. Banku hip. 93:05, 5-proc. list. Banku hipot. —, 4 proc. listy banku kraj 85:25, 4 l pół proc. B. tr. 93:75, 4-proc. gal. Oblig. prop. 96—, 4-proc. gal. pożyczka kraj. z r. 1893 83:75, 4-proc. pożyczka m. Lwowa 86—, 4-proc. pożycz. m. Krakowa 83:90, Losy tur. 211:25, Marki 1811, Ruble 254:25, 5-proc. renta rosyjs. 193:5r. —, Akcyje Skoda 742 00 Galic. Bank kred. —, —, Powsz. Bank depozytowy 520—, Nowa renta koron. austr. —, —, Bułgary —.

Uspokojenie: po początkowym osłabieniu spokojne i nieco lepsze z powodu zakupu wskutek spokojniejszych wiadomości o sytuacji politycznej. Ruch spokojny, tylko Alpy ożywione.

CLAUDE FARRERE.

42

WALKA.

Przełożyła

Jadwiga Mroczkowska.

— Oto dlaczego cię proszę, byś zechciała mi oszczędzić tej dwuznacznej roli i zarazem oszczędzić samą siebie. Tak prędko, jak tylko na to grzeczność pozwoli, wyproszisz resztę swych gości, a w szczególności tego księcia Alghero, bodajbym był nigdy nie spotkał. Potem polecił mi odprowadzić do domu markizę Yorisaka, gdyż należy wieczorem odprowadzić kobietę, by ją nie zaczepiono. Zgoda zatem, nieprawdaż?

— Nie może być zgody, — rzekła Mrs. Hockley.

— Twoje skrupuły są jak najbardziej bezsensowne. Jednakże jest to prawda, że tyś mnie wprowadził do markizy, To też chciałabym uczynić to, czego żądasz, by cię przekonać o niewdzięczności. Ład przed chwilą właśnie zatrzymałam księcia i markizę, jak również i wszystkie osoby, które tam oto widzisz, gdyż chcę dla miłego zakończenia wieczoru urządzić wspólny obiad. Przyrzekłam nawet stanowczo księciu, że go posadzę przy stole obok markizy. Muszę więc dotrzymać słowa. Lecz na pociechę posadzę cię, podobnie jak księcia, też obok markizy, po drugiej stronie.

— Dziękuję. Nie, — rzekł Febre.

Wyprostował się nagle.

— Nie? Znam cię dostatecznie, nie nalegam więc dłużej. Lecz jeśli tak, to będę na obiedzie w mieście.

O! — rzekła ironicznie — zdaje mi się, że zgadłam: jesteś zazdrosny. To twoje zwyczaj, nie dziwi mnie to więc. Lecz zapytuję cię: czy jesteś zazdrosny o markizę z powodu księcia, czy o mnie z powodu markizy? Masz jakieś iście francuskie dziwactwo, polegające na tem, że złościsz się na mnie z racji mej serdecznej przyjaźni dla miss Vane!...

Felze zbladł.

— Pozwolisz, — rzekł powoli, że nie odpowiem na obrażające pytanie. A teraz żegnaj.

Spojrzała na niego z niepokojem.

— Żegnaj? Czy naprawdę masz zamiar zjeść obiad w mieście?

— Powiedziałem ci już.

— Gdzie?

— Gdziekolwiek. Byle nie tu. Za stołem, przy którym nie zasięda pod twym dobrotliwym protektorem markiza Yorisaka i księżę Alghero.

Uklonił się i zrobił pół obrotu. Zawahała się przez chwilę. Potem szybko wyciągnęła rękę i przytrzymała go za rękaw.

— Franciszku, proszę cię bardzo! nie daj się!

Rzadko kiedy raczyła Mrs. Hockley okazać, że nawet dla tak pięknej amerykańki i takiej jak ona milionerki nie jest rzeczą obojętną trzymanie w klatce i pokazywanie każdemu, co przyjdzie, jednego z najgłodniejszych spadkobierców Tycyanów i Van Dycków, — Jana Franciszka Felze. Lecz tego wieczoru zapomniała się. Bo też doprawdy ten fantast Felze wybrał fatalnie chwilę na upieranie się przy swoim, bo właśnie na czas obiadu, który byłby niezaprzeczenie oświecił swą obecnością.

— Franciszku! proszę cię! posłuchaj roz-

sądnie! Nie mogę dla twego kaprysu pozbywać się tak licznych towarzyszy, które na moje usilne prośby zostało... Lecz bardzo żałuję, że cię rozgniewałam, chociaż nie pojmuję czemu. I przyrzekam ci uczynić wszystko, czego zechcesz, byleś mi tylko darował. Tak, wszystko, czego tylko zechcesz... jutro... lub nawet jeszcze dziś wieczór...

Zatopiła w Felzem natarczywe spojrzenie, a wargi jej złożyły się, jakby do namiętnego pocałunku.

Lecz instynkt, właściwy jej rasie, a wypływający ze zbyt pierwotnej przebiegłości, okazał się złym doradcą.

Felze był Francuzem, a już przed trzystu laty Walpole, najbardziej wyrafinowany z pośród wielkich krzewicieli zepsucia, zauważył, w jak delikatny sposób należy działać, chcąc przekupić francuskie sumienie.

Felze, błąd przed chwilą poczerwieniał się jak niebo o zachodzie i zżymnął się gwałtownie:

— Do licha! — rzekł. — Brakuje tego tylko, byś mi zaofiarowała czek. Ale obawiam się, że na ten czek, nie byłoby cię może stać!

Zdenerwowana umilkła. Ciągnął już chłodniej:

— Skończmy. I tak już dość długo trwa ta scena. Z przykrością więc muszę cię przeprosić za to, że w ostatniej chwili robię ci zawód. Powróć jutro, gdy już będę pewien, że nie zastanę na yachcie tej pary, którąś skojarzyła, a której dobór nie podoba mi się.

Odchodził na seryo. Teraz z kolei ona się rozgniewała.

(C. d. n.)